

Ikus-entzunezkoak

Eguzki Bideoak

«Erantzun bat eragin nahi dugu, historia desberdinak kontatuz»

Eguzki Bideoak Iruñeko proiektu interesgarria da, garai hartako Eguzki Irrati librearen inguruan 1994. urtean sortutakoa. Kontrainformazio mugimendua ikus-entzunezkoetara eramateko beharra ikusi zuten zenbait kidek eta horrela sortu zuten nazioartean bere lekua egitera iritsi den kolektibo berritzaile hau. Beren lokalean bildu gara Aitor, Jara eta Nerearekin.

LANDER ARBELAITZ

Zer egiten zenuten hasieran?

Emanaldiak eta proiektzioak egiteaz arduratzen zen kolektiboa garai hartan, eta lehen dokumentala 1998an argitaratu genuen, 78ko San Ferminei buruz: *Oroitarrria*. Oso murgilduta zegoen kolektiboa hiriak zuen dinamikan. 2000. urtean gure jarduerak aldatu egin ziren, Internet agertu baitzen gure bizitzetan. Hor ikusentzunezko aktibismoan hasi ginen, *Indymedia Euskal Herria*-ren sorreran ibili ginen, Nafarroako zenbait gatazkatan parte hartzen hasi ginen –Itoitzeko urtegiaren azken herrien hustuketan adibidez–. Urte horietatik aurrera bideoak askoz ere modu aberatsagoan ekoizteari ekin genion. Gaztetxearen hustuketa, *Hustearen kronika*, *Donde se cuece la guerra*, ondoren *Jaijakeibel bizirik...* horiek izan ziren hastapenak. Eta 2006. urtetik aurrera egin ditugu ekoizpen gehienak.

Bat-batean dokumental ekoizleak biderkatu egin ziren eta material asko heltzen hasi zitzaigun, jendeak ez baitaki zer egin landutako material horrekin. Jendeak dokumentalak bidaltzen zizkigun eta ohartu ginen Espainiar Estatuan ere ez zegoela halako materialak zabaltzeaz arduratzen zen banatzailerik. Liburugintzan baze- goen banatzaile alternatiboan sarea, baina ikus-entzunezkoetan ez.

2004tik aurrera Eguzki Kolektiboan bi pertsona liberatzea erabaki genuen eta hor lana ikaragarri areagotu zen. Hor pentsatu genuen, zergatik ez antolatu banatzaile bat? 2006ko abenduan banatzailea montatu eta urte hartako Durangoko Azokan egin genuen aurkezpen ofiziala.

Nola zaudete antolatuta egun?

Eguzki Kolektiboaren parte gara, nahiz eta zati honek bere berezitasunak izan. Antolakuntzak alde enpresarial bat badu, baina beti ere autonomia politikoa duena. Lau pertsona ari gara banaketan lanean egun. Lau hilero titulu batzuk hautatu eta Euskal Herrian banatzen ditugu, taberna, zentro sozial eta gustuko liburu dendetan. Euskal herrian hiru hilero 3-4 material hautatu eta era masiboan banatzen ditugu. Espainiar Estatuan berriz, katalogo osoa banatzen dugu.

Zein da zuen filosofia?

Normalean komunikazio diskurtso ofizialetan oihartzunik ez duten historiak kontatuz erantzun bat probokatu nahi dugu. Gure inguruarekin kritikoak izan daitezkeen ahots eta pentsamendu autonomoak bultzatzeko tresna izan nahi dugu. Bide honetan autore txiki eta kolektiboek aukera eman eta bide horretan euskaraz gero eta lan txukun gehiago izan ditzagun ahalegintzen gara. Eduki kritiko horiek azaleratzea da ardatza.

Eguzki Bideoak kolektiboaren azken urteetako lanak emandako zenbait emaitza dira ezkerreko irudietako azalak.

Dokumentalak ikusgai ARGIA.com-en

Bi astean behin euskarazko dokumental berri bat gehitzen joango gara www.argia.com/multimedia/dokumentalak helbidean. Dokumentalen baldintza bakarra euskaraz edo euskarazko azpitituluduna izatea da. Honela, euskarazko lan luzeen biltegi eta euskarazko bideo dokumentalez gozatu nahi dutenen erreferentziak atari bilakatzea da helburua.

Oraingoz hiru dokumental daude ikusgai: *Iparraldea XXI*, *To Shoot an Elephant* eta *Ni Basatia Naiz*.

Hauek izango dira hurrengoak:

● *13M* (Martxoaren 11n Madrilgo atentatuen bihar-munean, Iruñean Angel Berrueta okinaren hilketaz, Eguzki Bideoak)

● *Ni Basatia Naiz* (Kandido Uranga 1855eko AEBetako Seattle Buruzagi Handiaren “lurraren zati gara” mezua irakurtzen, Gipuzkoako Foru Aldundia)

● *Su eta lore artean* (Estonian 2007an izandako liskarren testuinguruan bertako errusiarren integrazioa jorratzen du, Lander Arbelaitz eta Rob van Elburg)

● *Itsasoaren Alaba* (GALek hildako Mikel Goikoetxea Txapela-ren alabak bere aita izan zenari buruz egindako dokumentala, Josu Martinez, IPES).

ARGIA.com helbidean topatuko dituzun dokumentaletan Eguzki Bideoak kolektiboak egindakoak nabarmendu nahi ditugu, euren katalogoan euskaraz edo euskarazko azpitituluak dituzten lan guztiak ARGIA.com atarian sareratzen joango baitira.

Aitzindariak zarete Creative Commons lizentzien erabileran.

Betidanik teknologia eta sarearekin ikuspuntu kritikoa izan dugu. Interneten zabaltzeak, teknologiaren miniaturizazioak eta edukien digitalizazioak bultzatuta komunikazio paradigma berri hau sortu zenean, software askearen diskurtsoa indartsu sartu zen. Geroz eta sare zabalagoa izateari ematen zaio garrantzia.

Gure materialaren defentsa eta zabalkunderako logikoena lizentzia libreak erabiltzea dela uste dugu. Hasieratik ari gara horrela, indar handiagoa ematen dio materialari, edukiaz gain formak ere garrantzia duelako dokumentalean.

Zuen estiloarekin bat dator euskarazko azpitituluak jartzea.

Historia eta autore txikiei lekua egiten diegun bezala, hizkuntza txikiei ere lekua ireki nahi diegulako. Hizkuntza bat aberasteko hizkuntza horretan lan txukunak eskaini behar dira. Nafarroan areago, erabaki politiko garrantzitsua da, eta hasieratik ekin genion horri.

Garrantzitsua euskaraz material ona egotea da, horrek ziurtatuko du hizkuntzaren etorkizuna. Ez diru laguntzek, ez beste ezerk.

To Shoot an Elephant gauza handia izan da, mundu osora egin duzue salto...

Gure proiektuan inflexio puntua izan da. Alberto Arce ezagutzen genuen, Gazan zela berarekin harremanetan jarri ginen, eta Palestinatik itzultzean ekoizpena gurekin egitea eskaini genion. Atea ireki digu nazioartera, IDFA festibalean aurkeztu zen –Europako dokumental festibalik garrantzitsuena da–, eta baita Xixongo festibalean ere. *Global screening*-a ere egin genuen, dokumentala mundu osoko leku ezberdinetan egun berean ikusteko.

Pentsatu ere ezin genitzakeen hamaika bide jorratu dugu. Orain beste pauso batean gaude. Batez ere, proiektua ikusgarri egiten lagundu digu. Filmaren kariatara jende asko jarri da gurekin harremanetan. Deskubritu dugu Copyright-aren defentsa sutsua egiten duen mundu honetan ere, zure diskurtso eta proiektuarekin aurrera gogor egiten baduzu, bidea egin daitekeela. ■

Yorick Liburudendan edo
www.libreriayorick.com
eskura dezakezu

Argitaletxearen
azken argitalpena

Baba zango-horiak
Catherine Zambon
(Itzulpena Txomin Heguy)

argitalpena
editorial
Artezblai

San Frantzisko, 15ren parean, 48003 - Bilbao / Tel: 944 795 287 / www.libreriayorick.com / info@libreriayorick.com